

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตการทำงานตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่คัดสรรแห่งหนึ่ง เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบรรยายและอธิบายความหมาย เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และแนวทางในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในการทำงานตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ มุ่งเน้นที่ทำความเข้าใจ ค้นหาความหมายและปัจจัยที่เกี่ยวข้องภายใต้บริบทของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งการศึกษานี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความรู้สึกตามการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งยังไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจนในบริบทที่ศึกษา ผู้วิจัยจึงเลือกวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ร่วมกับการสังเกต การศึกษาเอกสารที่มีการกล่าวอ้างถึง และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอุปมาอย่าง เป็นระบบ ซึ่งวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูลสื่อสารกันได้ตลอดเวลา สามารถซักถามในประเด็นที่ไม่เข้าใจเพื่อให้เข้าใจตรงกันระหว่างผู้ให้ข้อมูลและผู้วิจัย ผู้ให้ข้อมูล สามารถแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นได้อย่างอิสระ รวมทั้งผู้วิจัยสามารถสังเกตเห็นลักษณะ ทำทางของผู้ให้ข้อมูลในระหว่างการสัมภาษณ์เพื่อใช้ประกอบในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนตามความหมายที่ศึกษา การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสัมภาษณ์และ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ตามคุณสมบัติที่ผู้วิจัยกำหนด คือเป็นพยาบาลวิชาชีพระดับปฏิบัติการที่ปฏิบัติงาน ในโรงพยาบาลที่คัดสรร และมีความยินดีที่จะให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล โดยมีการแสดง ความร่วมมือเป็นลายลักษณ์อักษรในแบบฟอร์มการขอความร่วมมือเข้าร่วมเป็นผู้วิจัยในภาคผนวก จำนวน 9 คน และในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลได้ให้ข้อมูลที่กล่าวพาดพิงไปถึงบุคคลอื่น ผู้วิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่าทำให้เกิดความครบถ้วนครอบคลุมของข้อมูลในการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัย จึงได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และสังเกตผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย จำนวน 5 คน ซึ่ง ประกอบไปด้วย หัวหน้าหออภิบาลผู้ป่วยหนักอายุรกรรม หัวหน้าผู้ป่วยรวมอายุรกรรมหญิง หัวหน้าห้องคลอด เจ้าหน้าที่ผ่านอาคารสถานที่-ซ่อมบำรุง และ เจ้าหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดูแลเครื่องมือทางการแพทย์

สถานที่ศึกษา

การศึกษาค้างนี้เป็นการศึกษาโดยเก็บข้อมูลจากพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลที่คัดสรร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นโรงเรียนแพทย์ ในกำกับของรัฐบาล เปิดให้บริการตั้งแต่ 1 มกราคม 2543 ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลเป็นพยาบาลวิชาชีพในระดับปฏิบัติการ โดยปฏิบัติงานในทุกแผนกของโรงพยาบาล โรงพยาบาลที่คัดสรรมีหน่วยงานการพยาบาลทั้งสิ้น 7 หน่วยงาน ได้แก่ งานการพยาบาลผู้ป่วยวิกฤต งานการพยาบาลอายุรศาสตร์ งานการพยาบาลสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา งานการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ งานการพยาบาล ศัลยศาสตร์-ออร์โธปิดิกส์ งานการพยาบาลผ่าตัด งานการพยาบาลผู้ป่วยนอกและอุบัติเหตุฉุกเฉิน ซึ่งแบ่งเป็น 18 แผนก โดยมีรายละเอียดของลักษณะงานและลักษณะของผู้ป่วยในแต่ละแผนก ดังนี้

หออภิบาลผู้ป่วยหนักศัลยกรรม ให้บริการผู้ป่วยหนักด้านศัลยกรรมที่ต้องการการดูแลเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด หรือต้องการการรักษาที่ต้องใช้เครื่องช่วยหายใจทุก ที่มีอายุเกินกว่าที่จะนอนในคลิปลึกได้

หออภิบาลผู้ป่วยหนักอายุรกรรม ให้บริการผู้ป่วยหนักด้านอายุรกรรมที่ต้องการการดูแลเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด หรือต้องการการรักษาที่ต้องใช้เครื่องช่วยหายใจทุก ที่มีอายุเกินกว่าที่จะนอนในคลิปลึกได้

หอผู้ป่วยรวมอายุรกรรมหญิง ให้บริการผู้ป่วยในเพศหญิง ด้านอายุรกรรม ที่มีอายุมากกว่า 15 ปีบริบูรณ์ ลักษณะหอผู้ป่วยเป็นห้องรวม

หอผู้ป่วยรวมอายุรกรรมชาย ให้บริการผู้ป่วยในเพศชาย ด้านอายุรกรรม ที่มีอายุมากกว่า 15 ปีบริบูรณ์ ลักษณะหอผู้ป่วยเป็นห้องรวม

แผนกห้องคลอด ให้บริการผู้ป่วยด้านสูติกรรม ได้แก่ ผู้ป่วยรอคลอด ผู้ป่วยคลอดและผู้ป่วยหลังคลอดปกติ รวมทั้งรับผู้ป่วยหลังผ่าตัดคลอดนอกเวลาทำการ

หอผู้ป่วยในสูติกรรม-นรีเวช ให้บริการผู้ป่วยในด้านสูติกรรมได้แก่ผู้ป่วยรอผ่าตัดคลอด ผู้ป่วยหลังคลอด ทารกหลังคลอดที่ปกติ และผู้ป่วยทางด้านนรีเวช มีทั้งห้องผู้ป่วยรวมและห้องพิเศษเดี่ยว

หอผู้ป่วยเด็ก ให้บริการผู้ป่วยเด็กทุกประเภท อายุตั้งแต่ทารกจนถึงอายุ 15 ปี บริบูรณ์ ลักษณะหอผู้ป่วยเป็นห้องรวม

หออภิบาลผู้ป่วยหนักทารก ให้บริการผู้ป่วยหนักทารกแรกเกิดจนถึงผู้ป่วยเด็กที่สามารถนอนในคลิปลึกได้ ที่ต้องการการดูแล เฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด หรือต้องการการรักษาที่ต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ

หอพยาบาลผู้ป่วยเด็ก ให้บริการผู้ป่วยเด็กที่ต้องการการดูแล เฝาระวังอย่างใกล้ชิด หรือ ต้องการการรักษาที่ต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ

หอผู้ป่วยในศัลยกรรม ให้บริการผู้ป่วยในด้านศัลยกรรมที่มีอายุมากกว่า 15 ปีบริบูรณ์ ลักษณะหอผู้ป่วยเป็นห้องรวม

หอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกและข้อ ให้บริการผู้ป่วยในด้านศัลยกรรมกระดูกและข้อ รวมทั้งผู้ป่วยด้านหู คอ จมูกและตา ที่มีอายุมากกว่า 15 ปีบริบูรณ์ ลักษณะหอผู้ป่วยเป็นห้องรวม แผนกห้องผ่าตัด ให้บริการผ่าตัดและการรักษาโดยการผ่าตัดทุกประเภท โดยเปิดให้บริการทั้งในและนอกเวลาราชการ

แผนกผู้ป่วยนอก ให้บริการผู้ป่วยนอก ประเภทของผู้ป่วยมีทั้งผู้ป่วยด้าน ศัลยกรรม อายุรกรรม สูติกรรม-นรีเวชวิทยา กุมารเวช ศัลยกรรมกระดูกและข้อ โสต ศอ นาสิก ลาริงซ์ และ จิตเวช ในวันจันทร์-ศุกร์ ยกเว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา 08.00-16.00 น.

แผนกอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน ให้บริการผู้ป่วยนอก ในเวลาที่แผนกผู้ป่วยนอกปิดทำการ ผู้ป่วย อุบัติเหตุและผู้ป่วยฉุกเฉิน รวมทั้งทำแผลและทำหัตถการอย่างง่ายที่ไม่ต้องใช้บริการทางวิสัญญี

หอผู้ป่วยพิเศษ จำนวน 4 หอผู้ป่วย ให้บริการผู้ป่วยใน ลักษณะห้องเป็นห้องพิเศษเดี่ยว รับผู้ป่วยทุกแผนก ไม่จำกัดอายุและเพศ

นอกจากนี้ยังมีพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานภายใต้การบังคับบัญชาของภาควิชา 2 หน่วยงาน ได้แก่ วิสัญญีพยาบาลสังกัดภาควิชาวิสัญญีวิทยา 13 คน และพยาบาลหน่วยไตเทียม สังกัดภาควิชาอายุรศาสตร์ 3 คน มี 1 หน่วยงานที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของฝ่ายบริหาร โรงพยาบาล คืองานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ มีพยาบาลวิชาชีพ 2 คน และมี 1 หน่วยงานที่อยู่ ภายใต้การบังคับบัญชาของฝ่ายบริการและสิทธิประโยชน์ คืองานสร้างเสริมสุขภาพและเวชศาสตร์ ครอบครัว มีพยาบาลวิชาชีพ 1 คน

นอกจากความแตกต่างในด้านลักษณะและความรุนแรงของการเจ็บป่วยของผู้ป่วยในแต่ละแผนกแล้ว ยังมีองค์ประกอบบางประการที่ทำให้แต่ละแผนกมีความแตกต่างกัน ได้แก่

สายการบังคับบัญชา บางแผนกสายการบังคับบัญชาขึ้นอยู่กับฝ่ายการพยาบาล เพียงอย่างเดียว บางแผนกขึ้นอยู่กับฝ่ายการพยาบาลร่วมกับภาควิชาที่ปฏิบัติงานและใช้สถานที่ร่วมกับหน่วยการพยาบาลของแผนกนั้น ๆ

ความแตกต่างในเรื่องของเวลาในการทำงาน บางแผนกปฏิบัติงานเวลา 08.00 น. – 16.00 น. ปฏิบัติงานในวันราชการเท่านั้น โดยตรวจรักษาผู้ป่วยนอก บางแผนกมีการทำงานหมุนเวียนเป็นผลัด 08.00 น. – 16.00 น., 16.00 น. – 24.00 น. และ 24.00 น. – 08.00 น. โดยหมุนเวียนกันปฏิบัติงานทุกเวร – ทุกวัน เพื่อให้บริการผู้ป่วยได้ตลอด 24 ชั่วโมง

ลักษณะทางกายภาพของแต่ละแผนกมีความแตกต่างกัน เช่นห้องรวม ห้องพิเศษเดี่ยว บางแผนกมีทั้งห้องรวมและห้องพิเศษเดี่ยว สภาพอากาศบางแผนกเป็นห้องปรับอากาศ บางแผนกเป็นห้องพัดลม

จากความแตกต่างตามที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเฉพาะเจาะจง โดยเลือกเก็บรวบรวมข้อมูลจากพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในทุกแผนกของโรงพยาบาล ที่สังกัด ฝ่ายการพยาบาลและพยาบาลวิชาชีพที่สังกัดภาควิชาวิสัญญีวิทยา ได้แก่ วิสัญญีพยาบาล เนื่องจากแต่ละแผนกมีความแตกต่างกันทั้งในลักษณะงาน ด้านการบริหารจัดการ รวมทั้ง ด้านกายภาพของสถานที่ทำงานดังกล่าว ซึ่งความแตกต่างดังกล่าวอาจส่งผลต่อการทำงานของ ผู้ให้ข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยไม่ได้เก็บข้อมูลจากพยาบาลวิชาชีพที่อยู่ภายใต้ การบังคับบัญชาของฝ่ายบริหารโรงพยาบาล ได้แก่ งานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ และ ฝ่ายบริการและสิทธิประโยชน์ ได้แก่ งานสร้างเสริมสุขภาพและเวชศาสตร์ครอบครัว เนื่องจาก ทั้งสองหน่วยงานมีพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่เพียง 1 คน ในตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่หัวหน้า ประจำหน่วยงาน และไม่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากพยาบาลวิชาชีพที่สังกัดภาควิชาอายุรศาสตร์ ได้แก่ พยาบาลหน่วยไตเทียม เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากผู้ให้ข้อมูล เป็นข้อมูลที่มีความอึดอัดแล้ว

กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการ และเครื่องมือ

การเตรียมการก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล

มีขั้นตอนดังนี้

1. เตรียมตัวผู้วิจัย เนื่องจากผู้วิจัยเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการเก็บรวบรวมข้อมูล ของการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นผู้เก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง ผู้วิจัยจึงได้ทำการเตรียม ตนเองให้มีความพร้อมในการเก็บข้อมูล ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาแนวคิด หลักการ และจรรยาบรรณของนักวิจัย รวมทั้งวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิง คุณภาพ ผู้วิจัยได้ลงทะเบียนเรียนนิสิตวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็น เวลา 32 ชั่วโมง ฝึกฝนการเขียนบันทึกการสะท้อนความคิดของผู้วิจัยเอง (Reflective) ให้อาจารย์ ตรวจสอบในระหว่างที่เรียนวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการศึกษาและทบทวนวรรณกรรม ที่เกี่ยวข้องกับ คุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ ในระหว่างที่เขียนโครงร่างการวิจัย ผู้วิจัยได้ปรึกษา และขอรับคำแนะนำอย่างสม่ำเสมอจากอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่มีความชำนาญในการวิจัย เชิงคุณภาพ ฝึกฝนทักษะในการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ โดยศึกษาวิธีการสัมภาษณ์จาก ตำรา วารสาร และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ฝึกสัมภาษณ์ผู้ร่วมงานอย่างเป็นทางการ เพื่อให้เกิด ทักษะและประสบการณ์ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ฝึกทักษะการสังเกต โดยทำการสังเกต สถานที่และสิ่งแวดล้อม เขียนบรรยายอย่างละเอียดให้อาจารย์ตรวจสอบความถูกต้อง รวมทั้งฝึก

ทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูล การตีความหมายของข้อมูลอย่างละเอียด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนมากที่สุด

2. การสร้างแนวคำถาม ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตการทำงาน มาเป็นแนวทางในการสร้างคำถาม โดยผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และนำไปทดลองเก็บข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลที่มีคุณสมบัติตรงตามที่ผู้วิจัยกำหนด 3 ราย เมื่อเกิดปัญหาในการทดลองเก็บข้อมูล ผู้วิจัยปรับคำถามและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้ได้คำถามการสัมภาษณ์ที่เหมาะสมและเป็นการฝึกประสบการณ์การสัมภาษณ์เชิงลึก การบันทึก การสังเกต และการถอดเทปของผู้วิจัย หลังจากนั้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจริงในการวิจัย ซึ่งในระหว่างการเก็บข้อมูลสามารถปรับเปลี่ยนยืดหยุ่นคำถามตามสถานการณ์ของการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงตามการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูลมากที่สุด

3. สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ให้ข้อมูล และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูลให้ผู้ให้ข้อมูลทราบก่อนการเก็บข้อมูล เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลทราบและเป็นผู้เลือกเวลา สถานที่ในการให้สัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยปฏิบัติงานในโรงพยาบาลที่คัดสรรมาตั้งแต่โรงพยาบาลเริ่มเปิดดำเนินการ จึงมีความคุ้นเคยกับผู้ให้ข้อมูลที่ปฏิบัติงานในทุกแผนก รวมทั้งมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ให้ข้อมูลซึ่งทำให้สามารถเก็บข้อมูลได้ลึกและละเอียด

4. การเตรียมแบบบันทึกข้อมูล (ดูภาคผนวก) ได้แก่

4.1 แบบบันทึกการสัมภาษณ์ (ดูภาคผนวก ก) สำหรับบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย อายุ ประสบการณ์การทำงานในวิชาชีพพยาบาล ประสบการณ์การทำงานในโรงพยาบาลที่คัดสรร แผนกที่ปฏิบัติหน้าที่ปัจจุบัน และแนวคำถามในการสัมภาษณ์

4.2 แบบบันทึกภาคสนาม (ดูภาคผนวก ข) ใช้บันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างการสัมภาษณ์ ลักษณะท่าทางของผู้ให้ข้อมูล สิ่งแวดล้อมในการสัมภาษณ์ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมในที่ทำงานของผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียด ครบถ้วน ป้องกันความคลาดเคลื่อนของข้อมูล โดยผู้วิจัยขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลในการจดบันทึกก่อนการสัมภาษณ์

4.3 แบบบันทึกการสะท้อนคิดของผู้วิจัย (ดูภาคผนวก ค) ผู้วิจัยจะทำการบันทึกความรู้สึกของผู้วิจัยเอง เพื่อแยกความรู้สึกของผู้วิจัยเองที่จะไปมีผลต่อความเที่ยงตรงของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ สังเกตและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.4 แบบบันทึกการถอดเทปการสัมภาษณ์ (ดูภาคผนวก ง) ใช้สำหรับการจดบันทึกคำพูดที่ผู้ให้ข้อมูลกล่าว ซึ่งผู้วิจัยจดทุกคำที่ผู้ให้ข้อมูลกล่าว เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล

4.5 แบบรายงานผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย (ดูภาคผนวก จ) เพื่อแสดงความเคารพในศักดิ์ศรีและสิทธิของผู้ให้ข้อมูล

4.6 ใบนินยอมเข้าร่วมวิจัย (ดูภาคผนวก ฉ) เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลทราบวิธีการดำเนินการวิจัย รวมทั้งให้ความยินยอมก่อนเข้าร่วมการวิจัย โดยได้รับการปกป้องสิทธิประโยชน์ และการรักษาความลับจากการให้ข้อมูล

วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. หลังจากนำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา เสนอผู้อำนวยการโรงพยาบาลและรองผู้อำนวยการฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลที่คัดสรร เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล เมื่อได้รับการอนุมัติแล้ว ผู้วิจัยเข้าพบผู้อำนวยการโรงพยาบาลและรองผู้อำนวยการฝ่ายการพยาบาลด้วยตนเองอีกครั้ง เพื่อชี้แจงรายละเอียดของการวิจัยครั้งนี้
2. ผู้วิจัยแนะนำตนเองต่อพยาบาลวิชาชีพที่มีคุณสมบัติตามที่ผู้วิจัยกำหนด และยินดีที่จะให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยมีความคุ้นเคยและมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ให้ข้อมูล เนื่องจากเป็นโรงพยาบาลที่ผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่ โดยผู้วิจัยตระหนักตลอดเวลาว่าต้องไม่แสดงความคิดเห็นใด ๆ ในเรื่องที่สัมภาษณ์ และไม่ตีความหมายตามความรู้สึกของผู้วิจัยเอง เป็นการเก็บข้อมูลแบบเจาะลึกจากผู้ให้ข้อมูลเท่านั้น สำหรับการนัดหมายเพื่อทำการเก็บข้อมูลและสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้กำหนดเวลาและสถานที่ในการให้สัมภาษณ์ เพื่อความสะดวกของผู้ให้ข้อมูล วิธีการการสัมภาษณ์เป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและตรงประเด็นกับเรื่องที่ต้องการศึกษามากที่สุด
3. เตรียมสถานที่ในการสัมภาษณ์ สถานที่ในการสัมภาษณ์เป็นโรงพยาบาลที่คัดสรร ซึ่งผู้ให้ข้อมูลและผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่อยู่ และหอพักของพยาบาลโรงพยาบาลที่คัดสรร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสะดวกของผู้ให้ข้อมูล จัดสถานที่ในการสัมภาษณ์ให้มีความเป็นส่วนตัว สงบและมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการสัมภาษณ์ ไม่สร้างความอึดอัดแก่ผู้ให้ข้อมูล
4. เตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการสัมภาษณ์ให้พร้อม ได้แก่ แนวคำถามในการสัมภาษณ์ เทปบันทึกเสียง แดบเสียงเปล่า แบบบันทึกต่าง ๆ โดยผู้วิจัยขออนุญาตบันทึกเสียงในการสัมภาษณ์ ก่อนการสัมภาษณ์ทุกครั้ง และในการสัมภาษณ์แต่ละครั้งผู้วิจัยขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลในการจดบันทึกเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดและเป็นจริงมากที่สุด

การวิจัยครั้งนี้ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ การสังเกต และการศึกษาเอกสารที่มีการกล่าวอ้างถึง โดยมีรายละเอียดดังนี้

การสัมภาษณ์

ผู้วิจัยเลือกใช้การสัมภาษณ์เป็นวิธีการหนึ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเป็นการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ มีการนัดหมายในเรื่องวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์ล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการสัมภาษณ์เนื่องจากเป็นวิธีที่มีความยืดหยุ่นสูง ผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูลสามารถสื่อสารโต้ตอบกันได้ทั้ง 2 ฝ่ายผู้ให้ข้อมูลสามารถซักถามข้อคำถามที่ไม่เข้าใจ เพื่อให้เข้าใจในคำถามอย่างละเอียด และสามารถให้ข้อมูลที่ลึกและตรงประเด็นกับเรื่องที่ศึกษามากที่สุด ลักษณะคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เป็นคำถามปลายเปิด ผู้ให้ข้อมูลสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่าง ซึ่งแนวคำถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีการปรับเปลี่ยน ยืดหยุ่น ในขณะที่เก็บรวบรวมข้อมูลไปตามความหมายและคำตอบของผู้ให้ข้อมูล

การสัมภาษณ์ ในการสัมภาษณ์แต่ละครั้งผู้วิจัยเริ่มต้นคำถามด้วยแนวคำถามที่สร้างขึ้นอย่างกว้าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้ให้ข้อมูลใช้ความคิดและเข้าสู่บรรยากาศในประเด็นของการสัมภาษณ์ หลังจากนั้นปรับเปลี่ยนแนวทางการสัมภาษณ์ตามข้อมูลที่ได้จากผู้ให้ข้อมูลเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความรู้สึกรายละเอียด

การยุติการสนทนา ผู้วิจัยจะเริ่มเปลี่ยนหัวข้อการสนทนาเป็นเรื่องทั่วไป เพื่อให้อารมณ์และความรู้สึกของผู้ให้ข้อมูลผ่อนคลาย เปิดโอกาสให้ผู้ให้ข้อมูลซักถามข้อมูลที่ยังสงสัยหรือยังไม่กระจ่าง เพื่อให้ไม่มีคำถามติดค้างในใจ และยุติการสัมภาษณ์โดยกล่าวขอบคุณสรุปถึงคุณค่าและประโยชน์ของข้อมูลที่ได้รับ เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกมีคุณค่าภาคภูมิใจในตนเอง พร้อมทั้งยืนยันการเคารพสิทธิในการให้ข้อมูลและการเก็บรักษาความลับของข้อมูลที่ได้

ผู้วิจัยเคารพสิทธิในการให้ข้อมูลและรักษาความลับของข้อมูล โดยผู้วิจัยเป็นผู้ถอดเทปการสัมภาษณ์และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ทั้งแถบเสียงที่บันทึกและแบบบันทึกการลงรหัสข้อมูล มีเพียงผู้วิจัยและอาจารย์ที่ปรึกษาของผู้วิจัยทราบเท่านั้น และเผยแพร่ผลการวิจัยตามแนวทางในแบบฟอร์มการขอความร่วมมือในการเข้าร่วมวิจัย ผู้วิจัยไม่เปิดเผยถึงผู้ให้ข้อมูลต่อผู้อื่น สำหรับระยะเวลาในการสัมภาษณ์แต่ละครั้งใช้เวลาประมาณ 45-60 นาที ขึ้นอยู่กับข้อมูลที่ได้จากผู้ให้ข้อมูลเป็นสำคัญ

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 9 คน ใช้เวลาในการสัมภาษณ์คนละ 45-60 นาที สัมภาษณ์คนละ 1 ครั้ง มี 1 คนที่สัมภาษณ์ 2 ครั้งคือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ในหอผู้ป่วยรวมศัลยกรรมและย้ายมาอยู่ภาควิชาวิสัญญีวิทยา ซึ่งสัมภาษณ์ครั้งที่ 2 หลังจากที่พักผ่อนการสัมภาษณ์ครั้งแรกแล้ว 1 วัน เนื่องจากต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเครื่องมือทางการแพทย์

ที่ใช้ในหน่วยงานศัลยกรรม การสัมภาษณ์ครั้งที่ 2 ใช้เวลา 5 นาที รวมเวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ทั้ง 9 คน ทั้งสิ้นประมาณ 480 นาที ในระหว่างการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้สังเกตลักษณะ ท่าทาง น้ำเสียง ของผู้ให้ข้อมูล รวมทั้งสิ่งแวดล้อมของสถานที่ทำการสัมภาษณ์ และบันทึกในแบบบันทึกภาคสนาม (ดูในภาคผนวก ข) ทุกครั้งเพื่อใช้ประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูล นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทำการ สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลให้ผู้ให้ข้อมูลกล่าวถึง คนละ 1 ครั้ง ได้แก่ หัวหน้าหออภิบาล ผู้ป่วยหนักอายุรกรรม หัวหน้าหอผู้ป่วยรวมอายุรกรรมหญิง หัวหน้าห้องคลอด โดยสัมภาษณ์ เกี่ยวกับตารางการทำงาน ภาระงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยงาน และสภาพแวดล้อมทั่วไปของ สถานที่ทำงาน สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารสถานที่-ซ่อมบำรุง 1 ครั้ง เกี่ยวกับระบบการระบาย อากาศของโรงพยาบาล และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดูแลเครื่องมือทางการแพทย์ 1 ครั้ง รวมทั้งสิ้นสัมภาษณ์ 14 คน รวม 15 ครั้ง

การสังเกต

ผู้วิจัยทำการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม โดยสังเกตเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในที่ทำงาน และสังเกตลักษณะการทำงานของผู้ให้ข้อมูล เพื่อใช้ประกอบในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการสังเกตหลังจากที่ทำการถอดเทปการสัมภาษณ์แล้ว และลงบันทึกใน แบบบันทึกภาคสนาม (ดูในภาคผนวก ข) ผู้วิจัยสังเกตแผนกละ 1 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 9 ครั้ง

การศึกษาเอกสารที่มีการกล่าวอ้างถึง

ผู้วิจัยทำการศึกษา ค้นหาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลให้ผู้ให้ข้อมูลกล่าวอ้างถึง เพื่อ รวบรวมข้อมูลให้ครบถ้วนว่ามีความสัมพันธ์กับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์อย่างไร ประกอบด้วย ตารางการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ 5 แผนก ได้แก่ แผนกห้องผ่าตัด หอผู้ป่วยรวมอายุรกรรม หญิง หออภิบาลผู้ป่วยหนักอายุรกรรม หอผู้ป่วยพิเศษ และแผนกห้องคลอด โดยศึกษาย้อนหลัง 3 เดือน แบบประเมินภาระงาน 2 แผนก ได้แก่ แบบประเมินภาระงานหอผู้ป่วยอายุรกรรมหญิง ย้อนหลัง 6 เดือน และแบบประเมินภาระงานแผนกห้องคลอด ย้อนหลัง 3 เดือน (เนื่องจากมีข้อมูล ที่ค้นพบได้ 3 เดือน) และข้อมูลสรุปผลการดำเนินโรงพยาบาล ปี 2549 1 เล่ม

ในระหว่างการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยทำการบันทึกการสะท้อนคิดของผู้วิจัย เป็นการแยก ความรู้สึกของผู้วิจัย ที่จะไปมีผลต่อข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ข้อมูล ที่ได้มีความถูกต้องตามการให้ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลและมีความน่าเชื่อถือมากที่สุด

ผู้ให้ข้อมูลยุติการเก็บข้อมูลเมื่อข้อมูลที่ได้มีความอิ่มตัว (Saturated Data) คือเมื่อ สัมภาษณ์และสังเกตผู้ให้ข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยสามารถรวบรวมข้อมูลที่ได้อย่างลึกซึ้ง ครอบคลุมตรง ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และไม่มีข้อมูลหรือประเด็นใหม่ ๆ เกิดขึ้นจากผู้ให้ข้อมูล

การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ การสังเกต และการศึกษาเอกสารที่มีการกล่าวอ้างถึง โดยมีการรักษาสีทมิฬมนุษย์ชนของผู้ให้ข้อมูลเป็นสำคัญ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยแนะนำตนเองต่อผู้ให้ข้อมูลทุกครั้ง ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูล ขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ การบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ด้วยแถบบันทึกเสียง และการจดบันทึกในระหว่างการสัมภาษณ์ โดยการอนุญาตด้วยวาจาและการลงชื่อให้ความร่วมมือและอนุญาตในการให้ข้อมูลเป็นลายลักษณ์อักษร (ดูภาคผนวก จ) ผู้ให้ข้อมูลมีสิทธิตอบคำถามหรือไม่ตอบคำถามก็ได้โดยไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูลทั้งในด้านการทำงานและด้านส่วนตัว ผู้วิจัยไม่เปิดเผยชื่อและนามสกุลของผู้ให้ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เป็นความลับ ซึ่งทราบเฉพาะผู้วิจัยและอาจารย์ที่ปรึกษาของผู้วิจัยเท่านั้น ในระหว่างการเก็บข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลมีสิทธิขอฉบับที่ทำการให้ข้อมูลของตนเองจากผู้วิจัยได้ เพื่อเป็นการยืนยันความถูกต้องของข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลสามารถยุติการเป็นผู้ให้ข้อมูลได้ตลอดเวลาของการเก็บข้อมูล ข้อมูลและเทปบันทึกเสียงทั้งหมดที่ได้จากการวิจัยจะถูกทำลายทั้งหมดหลังจากที่การวิจัยสิ้นสุด มีเพียงรายงานการวิจัยที่สมบูรณ์แล้วเท่านั้น

กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล

มีขั้นตอนดังนี้

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลในขณะที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเป็นผู้ถอดเทปจากแถบเสียงที่บันทึกด้วยตนเองหลังจากการสัมภาษณ์ในแต่ละวันเสร็จแล้ว เพื่อให้ผู้วิจัยสามารถรำลึกถึงเหตุการณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ และหากมีคำถามตามมาผู้วิจัยสามารถถามไปถามจากผู้ให้ข้อมูลได้ เพื่อความครบถ้วนของข้อมูล ในการถอดข้อมูลจากแถบเสียงที่บันทึก ผู้วิจัยใช้วิธีการจดบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในแบบบันทึกการถอดเทปแบบคำต่อคำ นำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงเขียนแยกเป็นแต่ละตอนของการสัมภาษณ์ทั้งข้อมูลของผู้วิจัยและข้อมูลของผู้ให้ข้อมูล โดยการเขียนบันทึกทุกคำที่ได้จากการถอดเทปการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องมากที่สุด และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ถอดโดยอ่านข้อมูลที่บันทึกเปรียบเทียบกับการเปิดฟังเสียงที่บันทึกการสัมภาษณ์ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางของ โคลไอซซี (Colaizzi' s, 1978 cited in Holloway & Wheeler, 1996) โดยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. อ่านข้อมูลที่ได้จากการบันทึกการถอดเทปมาอ่านซ้ำหลาย ๆ ครั้ง จนกว่าจะเข้าใจความหมายตามผู้ให้ข้อมูล (Read Significant Phrases or Statements)

2. เลือกเอาวลีหรือประโยคที่มีความสำคัญออกมา โดยขีดเส้นใต้วลีหรือกลุ่มคำที่มีความหมายในเรื่องที่ศึกษา (Extra Significant Phrases or Statements)
3. ให้ความหมายของวลีหรือประโยคสำคัญที่ขีดเส้นใต้ (Formulate Meanings) โดยมีความหมายตามที่ผู้ให้ข้อมูลกล่าวถึง
4. จัดกลุ่มตามความหมายของวลีหรือประโยคที่ได้ ซึ่งผู้วิจัยเรียกว่า ประเด็นหลัก (Theme) และนำประเด็นหลักที่ได้ไปตรวจสอบกับข้อมูลที่ได้จากผู้ให้ข้อมูล (Referring Back to the Original)
5. อธิบายความหมายของประเด็นหลักแต่ละประเด็นที่จัดไว้ (Exhaustive Description)
6. นำข้อสรุปของการอธิบายประเด็นหลักมาวิเคราะห์ เพื่อตอบคำถามการวิจัย (Cluster of Theme) ซึ่งผู้วิจัยเรียกว่าข้อสรุปในการวิจัย

การสร้างความเชื่อมั่นในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเพื่อให้งานวิจัยมีความน่าเชื่อถือและมีคุณค่าของงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Trustworthiness) ซึ่งประเมินได้จากวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล จากแนวคำถามการสัมภาษณ์ และตัวผู้วิจัยเองที่เป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้ (Lincoln & Guba, 1985)

1. ความเชื่อถือได้ของข้อมูล (Credibility) การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล จึงทำการสร้างสัมพันธภาพที่ดีและขอความร่วมมือจากผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เจาะลึกและถูกต้อง ผู้วิจัยทำการฝึกฝนทักษะและประสบการณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ลงทะเบียนเรียนนิสิตวิจัยในส่วนที่เกี่ยวกับวิจัยเชิงคุณภาพ ฝึกฝนการเขียนบันทึกสะท้อนความคิด ฝึกฝนทักษะการสัมภาษณ์ การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจดบันทึกความรู้สึกของตนเองในระหว่างการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล แยกแยะความรู้สึกของตนเองออกจากข้อมูลที่ได้ โดยการจดบันทึกความรู้สึกของผู้วิจัยอย่างสม่ำเสมอ (Bracket) เพื่อให้ข้อมูลในการวิจัยเป็นกลาง ปราศจากความรู้สึกของผู้วิจัย ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยใช้การรวบรวมข้อมูลหลายวิธีร่วมกัน (Triangulated Methods) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกตสีหน้า ท่าทาง น้ำเสียงของผู้ให้ข้อมูล สภาพแวดล้อมขณะสัมภาษณ์ และสภาพแวดล้อมในที่ทำงานของผู้ให้ข้อมูล ร่วมกับการทบทวนเอกสารที่ผู้ให้ข้อมูลกล่าวอ้างถึงในการให้ข้อมูล การจดบันทึกภาคสนาม รวมทั้งการสัมภาษณ์และสังเกตบุคคลอื่นที่ผู้ให้ข้อมูลกล่าวพาดพิงไปถึงในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์

ข้อมูลไปพร้อม ๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความครบถ้วนและถูกต้องตามความหมายของผู้ให้ข้อมูล

2. การถ่ายโอนผลการวิจัย (Transferability) ผู้วิจัยได้ทำการเขียนบรรยายอย่างละเอียด (Thick Description) เกี่ยวกับขั้นตอนต่าง ๆ ในการศึกษาวิจัย บรรยายบริบทของผู้ให้ข้อมูล สถานที่ที่ทำการศึกษ โดยมียัตถุประสงค์ในการบรรยายเพื่อให้ผู้อ่านผลการวิจัยสามารถใช้พิจารณาณในการนำผลการวิจัยไปใช้ และเมื่ออ่านผลการวิจัยแล้วผู้อ่านมีความรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ เป็นจริงภายใต้บริบทนั้น ๆ รวมทั้งในการเลือกผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในการวิจัย ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความครอบคลุมในเรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานอย่างแท้จริง

3. การพึ่งพากับเกณฑ์อื่น (Dependability) ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ร่วมกับการสังเกตอย่างละเอียด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน โดยทำการศึกษานำร่องในผู้ที่มีคุณสมบัติตรงตามผู้ให้ข้อมูล 3 ราย นำแนวคำถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไข ให้เหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลมากที่สุดภายใต้การปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา หลังจากปรับปรุงแนวคำถามแล้วจึงนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลจริง ในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการเขียนสะท้อนความคิดของผู้วิจัยเอง (Reflective) เพื่อให้ข้อมูลที่ตรงตามบริบทของผู้ให้ข้อมูลมากที่สุด เมื่อได้ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้อมาเขียนบรรยายอย่างละเอียดแบบคำต่อคำ เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความครบถ้วน และมีความหมายตรงตามความหมายของผู้ให้ข้อมูลมากที่สุด

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจนกระทั่งข้อมูลอิ่มตัว (Saturated Data) ไม่ด่วนสรุปข้อมูลที่ได้และไม่แปลข้อมูลที่ได้เกินความจริงจากผู้ให้ข้อมูล ในการเก็บข้อมูลครั้งแรกหากได้ข้อมูลที่ไมครบถ้วนหรือไม่กระจ่าง ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมอีกจากผู้ให้ข้อมูลคนเดิม หากผู้ให้ข้อมูลคนก่อนได้กล่าวถึงสิ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต้องการศึกษา ผู้วิจัยนำข้อมูลนั้นไปเก็บรวบรวมจากผู้ให้ข้อมูลรายต่อไป ในกรณีที่ผู้ให้ข้อมูลกล่าวถึงบุคคลอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการสังเกตหรือสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องด้วย เพื่อความครบถ้วนของข้อมูลมากที่สุด

4. การยืนยันผลการวิจัย (Confirmability) การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลต่าง ๆ ในการวิจัย ซึ่งสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ทุกเวลา และการให้ความหมายในการวิจัย เป็นการให้ความหมายตามข้อมูลที่ได้จากผู้ให้ข้อมูลเท่านั้น ผู้วิจัยไม่นำความคิดเห็นหรือประสบการณ์ของตนเองมาตีความหมายข้อมูลที่ได้ ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการเขียนสะท้อนความคิด เพื่อเป็นการแยกแยะความรู้สึกของผู้วิจัย ออกจากสิ่งที่ได้จากผู้ให้ข้อมูล ในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ให้ข้อมูล

สามารถขอคืนที่การให้ข้อมูลของตนเองได้ เพื่อเป็นการยืนยันความถูกต้องของข้อมูล อีกทั้งผู้วิจัยมีการเตรียมความพร้อมในการสร้างแนวคำถาม เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งมีความรู้ความชำนาญในด้านนี้ตลอดระยะเวลาของการวิจัย เพื่อยืนยันการวิจัยว่ามีความถูกต้อง และผลการวิจัยที่ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University